

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο Γκονζάγκας ένοιωσε την καρδιά του να σφίγγεται, μά δέν τό έδειξε.

—Ήσουν δυστυχισμένος κ' έμεις δέν ζέραμε τίποτε, έξακολουθήσε ο αντίβασιλεύς. Αυτό δείχνει έλλειψη έμπιστοσύνης.

—Δείχνει έλλειψη θάρρους, ύψηλότατε, απάντησε ο Γκονζάγκας με αγαπή φωνή.

—Σέ καταλαβαίνα... Δέν είνε ευχάριστο σέ κανένα νά δείχνη τις οικογενειακές του πληγές. Ή πριγκήπισσα, μπορεί νά τή κανείς, έχει πάθει νευρικό παροξυσμό.

—Ή ύψηλότης σας ζέρει καλά, τόν διέκοψε ο Γκονζάγκας, πόσο τρομερή είνε ή δύναμη τής συκοφαντίας!

Ο αντίβασιλεύς άνασηκόθηκε έλαφρά στό κρεβάτι του, άκουμπώντας στόν άγκώνα του καί κύτταζε στά μάτια τόν πιο παλιό από τούς φίλους του. Ένα σύννεφο πέρασε από τό μέτωπό του, πού τό αλλάκωναν πρόωρες ρυτίδες.

—Αν ζέρω ποιά είνε ή δύναμη τής συκοφαντίας; είπε. Έγώ πού συκοφαντήθηκα στήν τιμή μου, στήν άρετή μου, στις οικογενειακές μου ιστορίες, σέ δει είνε προσφιλές στόν άνθρωπο. Μά δέν μπορώ νά μαντέψω, Φίλιππε, γιατί μου θυμίζεις εσύ ένα πράγμα πού όλοι οί φίλοι μου προσπαθούν νά με κάνουν νά τό λησμονήσω...

—Ύψηλότατε, απάντησε ο Γκονζάγκας, τού όποίου τό κεφάλι ένευρε πρόσ τό στήθος του, σάς παρακαλώ νά ευαρεστηθήτε νά με συγχωρήσετε. Ό πόνος είνε έγώιστικός... Μιλώντας γιά τή δύναμη τής συκοφαντίας, σκεφτόμουν τόν έαυτό μου κ' όχι τήν Βασιλική σας ύψηλότητα!...

—Σέ συγχωρώ, Φίλιππε. Σέ συγχωρώ με τόν όρο νά μου μιλήσης γιά τούς πόνους σου...

Ο Γκονζάγκας κούνησε τό κεφάλι του καί πρόφερε τόσο σιγά, ώστε ο αντίβασιλεύς μόλις τόν άκουσε:

—Συνήθισαμε έγώ καί οεις, ύψηλότατε, νά παίρνομε σ' άστεία τά ζήτηματα τής καρδιάς. Μά υπάρχουν αισθήματα με τά όποια δέν μπορεί ν' άστειευθή κανείς...

—Καταλαβαίνα, Φίλιππε! τόν διέκοψε ο αντίβασιλεύς. Είσαι έρωτευμένος με τή γυναίκα σου!... Καί έχεις δικήν... Είν' ένα όρατο καί ευγενικό πλάσμα... Γελοΐμε είνε αλήθεια, όταν είμαστε μεθυσιμένοι με τόν έρωτα, μά γελοΐμε καί με τό Θεό...

—Καί δέν κάνομε καθόλου καλά, ύψηλότατε, τόν διέκοψε με τή σειρά τού ο Γκονζάγκας, αλλοιώνοντας τή φωνή του. Ό Θεός εκδικείται...

—Μέ τί τόνο σοβαρό μιλάς... Έχεις τίποτε σπουδαίο νά μου ανακοινώσης;...

—Πολλά πράγματα, ύψηλότατε! Δυό φόντοι έγιναν τήν περασμένη νύχτα στό περίπτερό μου.

—Σκότωσε τόν Ιππότη Λαγκαρντέρ, στοιχηματίζω! φώναξε ο αντίβασιλεύς, ό όποιος, μ' ένα πήδημα, άνασηκόθηκε στό κρεβάτι του. Έκανε πολύ άσημα, άν τόν έκανες αυτό, Φίλιππε... Έτσι επιθεσβαιώνεις τις ύπομιές...

Ο αντίβασιλεύς δέν είχε πειά όπνο. Είχε κατσουπίσει τώρα, καθώς κύτταζε τόν Γκονζάγκα. Αύτός πάλι είχε άνορθωθεί σέ όλο του τό ύψος. Τό όρατο του κεφάλι είχε μία ύπέροχη έκφραση περησάνειας.

—Όστε ο ύψηλότατος είχε ύπομιές έναντίον μου; ρώτησε με διαπεραστικό τόνο.

—Ε λοιπόν, ναι! απάντησε ο αντίβασιλεύς, έπειτα από μία σύντομη σιωπή. Είχα ύπομιές... Τώρα όμως ή παρουσία σου τις άπομακρύνει, γιατί έχεις θέλημα τιμού άνθρωπου. Προσπάθησε νά τις διαλύσους καί τά λόγια σου.

—Ή ύψηλότης σας θά ευαρεστηθή νά

μού πη ποιές είνε ή ύπομιές πού έχει έναντίον μου.

—Είνε παλιές καί νεώτερες ύπομιές...

—Πές μου, άν ευαρεστησείθε, πρώτα τις παλιές...

—Ή χήρα τού Νεβέρ ήταν πλουσία κ' εσύ ήσουν φτωχός...

—Δέν έπρεπε λοιπόν νά παντρευτώ τή χήρα τού Νεβέρ;...

Ο αντίβασιλεύς άκούμπησε τό κεφάλι του στό χέρι του καί δέν απάντησε.

—Ύψηλότατε, έξακολούθησε ο Γκονζάγκας, άν έκανα στή ζωή μου μία πράξη πού με τιμά, είνε αυτή. Ό πολυαγαπημένος μου Νεβέρ πέθανε στήν άγκαλιά μου, τό ζέρετε, γιατί σάς τό είπα κ' άλλοτε... Ξέρετε έπίσης, ότι θρισκόμουν τότε στόν πύργο τού Κάυλους γιά νά καταφέρω τό γέρο μαρκήσιο νά δώσει τήν συγκατάθεσή του στό γάμο τού Φιλίππου μας με τήν κόρη του. Τό έκτακτο δικαστήριο, πού δικαίει τόν Λαγκαρντέρ, καί γιά τό όποιο θά σάς μιλήσω σέ λίγο, μ' έξήτασε γιά δλ' αυτά ως μάρτυρα σήμερα τό πρωί.

—Α! τόν διέκοψε ο αντίβασιλεύς. Πές μου ποιά άπόφασι έβγαλε τό έκτακτο δικαστήριο!... Όστε ο Λαγκαρντέρ δέν σκοτώθηκε τήν περασμένη νύχτα στό περίπτερό σου;

—Όχι, ο Λαγκαρντέρ δέν σκοτώθηκε! Αντιθέτως ο Λαγκαρντέρ σκότωσε τήν περασμένη νύχτα στό περίπτερό μου τούς φίλους μου Άλμπρέ καί Ζιρόν.

—Α! Έκανε γιά δεύτερη φορά ο αντίβασιλεύς. Καί πώς ο Λαγκαρντέρ θρέθηκε στό περίπτερό σου;

—Μου φαίνεται πώς μπορούσε νά σάς τό πη αυτό ή πριγκήπισσα σύζυγός μου, απάντησε ο Γκονζάγκας.

—Πρόσεχε! φώναξε ο αντίβασιλεύς. Ή γυναίκα σου είνε μία άγία!

—Μιά άγία πού μισεί τό σύζυγό της! είπε ο Γκονζάγκας έντονα.

—Καλά! Άς τ' αφήσουμε αυτό, είπε ο αντίβασιλεύς χαμηλώνοντας τόν τόνο του. Ισχυρίζεσαι λοιπόν πώς ο γάμος σου με τήν Αύγη γτε Κάυλους ήταν μία καλή πράξις. Άπόδειξέ το!

—Ναι, είπε ο Γκονζάγκας με μί' άφθαστη ύποκρισία, μου φαίνεται πώς είνε μία καλή πράξις τό νά έκπληρώνη κανείς τήν τελευταία θέλησι ενός μελλοθανάτου.

Ο αντίβασιλεύς άπόμεινε με τό στόμα άνοιχτό. Έπακολούθησε μία μακρά σιωπή μεταξύ τους.

—Δέν θά τολμούσες νά τής ψέμματα γι' αυτό τό ζήτημα, είπε τέλος ο αντίβασιλεύς, νά τής ψέμματα σέ μένα. Σέ πιστεύω!

—Ύψηλότατε, απάντησε ο Γκονζάγκας, μου φέρεστε κατά τέτοιο τρόπο, ώστε αυτή ή συνάντησις θά είνε ή τελευταία μεταξύ μας. Τά μέλη τού όίκου μου δέν έγουν αυθηθισει ν' άκούνε, έστω καί από πριγκήπας έξ αίματος, νά τούς μιλάνε όπως μου μιλάτε... Θά ξεκαθαρίσω μόνο τις έναντίον μου κατηγορίες καί θ' άπογαρηθώ γιά πάντα τό φίλο τής νεότητός μου, ο όποιος μου φέρεται έτσι στις στιγμές τής δυστυχίας μου.

—Φίλιππε, ψιθύρισε ο αντίβασιλεύς, τού όποίου ή φωνή φανεράνε μεγάλη συγκίνηση, δικαιοσύνησ μου μόνο καί, στό λόγο μου, θά δής άν σ' αγαπάς...

—Όστε, είπε ο Γκονζάγκας, είμαι κατηγορούμενος;

Καί έπειδή ο αντίβασιλεύς έμενε σιωπής, ο πριγκήψ έξακολούθησε μ' αυτήν τήν αξιοπρεπή γαλήνη τήν όποια ήξερε τόσο καλά νά προσποιείται:

—Ή ύψηλότης σας άς με ρωτήση καί θά τής απαντήσω.

Ο αντίβασιλεύς έμενε μία στιγμή σιωπής κ' έπειτα είπε:

—Ήσους καί σ' στό αίματρώό δράμα τών τάφρων τού πύργου τού Κάυ-

λους, στη δολοφονία του Νεβέρ;...

—Μάλιστα, ύψηλότατε. Ύπεραποσια το φίλο μου και το φίλο σας με κίνδυνο της ζωής μου. Αυτό ήταν το καθήκον μου.

—Αυτό ήταν το καθήκον σου. Και δέχτηκες την τελευταία του πνοή;...

—Μάλιστα, ύψηλότατε, μαζί με τα τελευταία του λόγια.

—Επιθυμώ να μάθω, τί σου έπλε; ρώτησε ο αντιβασιλεύς.
—Δέν θα σάς τό κρίνω, ύψηλότατε. 'Ο δυστυχισμένος μας φίλος μου έλεγε ακριβώς τά έξής: «Γίνε σύζυγος τής γυναίκας μου, γιά νά γίνης ο πατέρας τής κόρης μου.»

«Η φωνή του Γκονζάγκα, του δολοφόνου του Νεβέρ, δέν έ-
τρεπε καθόλου, καθώς έπρόφερε τό θδελυρό αυτό ψέμμα. 'Ο αντι-
βασιλεύς ήταν άπορροφημένος από τίς σκέψεις του. Στο έ-
ξυμνο καί στοχαστικό πρόσωπό του φαινόταν ακόμα ή κούραση,
μά τά ίχνη τής μέθης είχαν διαλυθθί.

—'Εκάνετε καλά νά έκπληρώσετε τή θέληση αυτή του με-
λοθανάτου, έλεπε. Ήταν τό καθήκον σας. Μά γιάτί τό άποσω-
πήσατε αυτό είκοσι χρόνια;

—'Αγαπά τήν γυναίκα μου, άπάντησε ο Γκονζάγκα χωρίς
νά διάστη. Σάς τό είπα αυτό καί προηγουμένως.

—Καί γιά πού λόγο ο έρωσ σου αυτός σου έκλεισε τό στόμα;
'Ο Γκονζάγκα χαμήλωσε τό κεφάλι του καί κατώρθωσε νά
κοκκιάση.

—'Αν μιλούσα, έπρεπε νά κατηγορήσω τόν πατέρα τής συζύ-
γου μου ως δολοφόνο.

—'Α! Έκανε ο αντιβασιλεύς. «'Ωστε ο δολοφόνος ήταν ο μαρ-
κήσιος ντε Κάυλους.

'Ο Γκονζάγκα έσκυψε ακόμα περισσότε-
ρο τό κεφάλι του καί έβγαλε έναν θαυό στε-
ναγμό. 'Ο Φίλιππος τής 'Ορλεάνης είχε κορ-
φομένο άπάνω του τό διαπεραστικό του
θλέμμα.

—'Αφού ο δολοφόνος ήταν ο μαρκήσιος
ντε Κάυλους, τότε γιάτί κατηγορείτε τόν κ.
ντε Λαγκαρντέρ;

—Τόν κατηγορώ, γιάτί ήταν ο μπράβος,
ο όποιος πληρώθηκε γιά νά διαπράξη τή δολο-
φονία!

—'Ωστε ο μαρκήσιος ντε Κάυλους άγόρα-
σε τό σπαθί του Λαγκαρντέρ;

—Μάλιστα, ύψηλότατε! Μά τόν ρόλο του
μπράβου ο Λαγκαρντέρ δέν τόν κράτησε
παρά μία μέρα μόνο. Τόν αντικατέστησε με
τόν ένεργητικό ρόλο πού παίζει άποκλειστι-
κά γιά τόν έαυτό του δεκαογτώ όλόκληρα
χρόνια. 'Ο Λαγκαρντέρ άπήγαγε γιά λογα-
ριασμό του τήν κόρη του Νεβέρ καί τό
καρτίά πού πιστοποιούν τήν γέννησή της...

«Πρέπει όμως νά σάς μιλήσω γιά τόν Λα-
γκαρντέρ, έφόσον θα μου άπο-
σχεθήτε, ότι θα φανήτε άτεγ-
κτος δικαστής...

—Μίλησε.. Σου τό ύπόσχο-
μαι...

—Λοιπόν, ο Λαγκαρντέρ είχε
όχι μόνο ο πού τρομερός εφο-
μάχος πού γνώρισα, ένα είδος
ήρωος μεταξύ τών όμοιων του,
μά είναι ακόμα ένας άνθρωπος
έξυμνότερος καί πανούργος, ή-
κανός νά κυνηγήση μία φιλοδοξία του χρόνια όλόκληρα, ίην
όποχωρώντας μπροστά σέ κανένα έμπόδιο γιά νά φτάση τό
σκοπό του... Δέν μπορώ νά φανταστώ, ότι είχε εύθους έξ αρχής
τήν κόρη του Νεβέρ. 'Η κόρη του φίλου μας ήταν νήπιο τήν έ-
ποχή πού τήν άπήγαγε καί γιά νά τήν παντρευτή έπρεπε νά πε-
ριμένη δεκάξη - δεκαεφτά χρόνια. 'Ηταν πολύ. Τό πρώτο
σχέδιο ήταν χωρίς άλλο νά τήν έπιστρέψη, ζητώντας τεράστια
λύτρα. 'Ηξερε άβλωςτε ότι ο Νεβέρ κί' ο Κάυλους ήσαν πάμ-
πλουτοι. 'Εγώ πού τόν κυνηγήσα ακούραστα από τή νύχτα του
έγκληματος έξέρω όλες του τίς πράξεις: Είχε στήριξει άπλού-
στατα στήν κατοχή του παιδιού τίς έλλείψεις του νά γίνη πλού-
σιος. Μά ή προσπάθειές μου τόν άνάγκασαν ν' αλλάξη τακτι-
κή. 'Αναγκάστηκε νά καταλάβη πολύ γρήγορα από τό άγριο
κυνήγι πού τό έκανα, ότι κάθε άπόπειρα έκθιασμού ήταν άδύ-
νατη. 'Εφτασα στήν 'Ισπανία λίγες μέρες έπειτ' άπ' αυτό καί
τόν πέτυχα στό περιχώρα του Βενόσκα, μιάς μικρής πόλεως
τής Ναβάρρας. Μά, παρ' όλη τήν άριθμητική ύπεροχή τών αν-
θρώπων μου, κατώρθωσε νά ξεφύγη καί, παίρνοντας ένα ψευ-
δώνυμο, προχώρησε στό έσωτερικό τής 'Ισπανίας. Δέν θα σάς
περιγράψω λεπτομερώς τίς συναντήσεις μου μαζί του. 'Η δύ-
ναμής του, τό θάρρος του, ή έπίδειξη τ' του είνε άληθινά άξιο-
θαύμαστες... 'Εκτός από τήν πληγή πού μου έκανε στούς τά-
φρους του πύργου του Κάυλους, ένώ ύπεράσπιζα τόν δυστυ-
χημένο μας φίλο...

—'Εδώ ο Γκονζάγκα έβγαλε τό γάντι του κ' έδειξε τό σημά-
δι του σπαθιού του Λαγκαρντέρ.

—'Εκτός άπ' αυτή τήν πληγή, έξακολούθησε, έχω σέ πολλά
μέρη του κορμιού μου τά σημάδια του. Δέν υπάρχει στον κό-
σμο κανείς ελφομάχος πού νά μπορή νά τόν αντιμετώπιση... Εί-

χα μισθώσει μι' άληθινή στρατιά, γιάτί τό σχέδιό μου ήταν νά
τόν συλλάβω ζωντανό καί νά τόν άναγκάσω έτσι νά πιστοποιή-
σει τήν ταυτότητα τής κόρης του Νεβέρ. 'Η στρατιά μου άπετε-
λειτο άπό τούς πιο φημισμένους μπράβους τής Εύρώπης: τό
λαογά ο Λορραίν, τόν Τζοέλ ντε Ζούγκαν, τόν Σιάουιτζ, τόν
Πίντο, τόν Λιαπαντόρ, τόν Σαλντάνι καί τόν Φαέντζα... 'Όλοι
πέθαναν...

'Ο αντιβασιλεύς έκανε μία κίνηση.
—'Ναι, πέθαναν όλοι, έξακολούθησε ο Γκονζάγκα, σκοτωμέ-
νοι από τό χέρι του.

—'Ξέρετε, ψιθύρισε ο αντιβασιλεύς, ότι κί' ο Λαγκαρντέρ ί-
σχυρίζεται ότι ο Νεβέρ τό άνέθεσε στίς τελευταίες του στιγ-
μές νά προστατεύση τήν κόρη του καί νά έκδικήση τό θάνατό
του;

—Τό ξέρω... Σάς είπα άλλωστε ότι είν' ένας τολμηρός κ' έ-
πιτήθειος άπατεύος. 'Ελπίζω, ότι ή ύψηλότης σας, προτού δια-
λέξει μεταξύ τής άφηγησέως του καί τής δικής μου, θα κυ-
τάξη καί τούς τίτλους του καθενός μας.

—'Ετσι θα κάνω, πρόφερε άργά ο αντιβασιλεύς. 'Εξακολού-
θησε...

—Χρόνια περάσαν, έξακολούθησε ο Γκονζάγκα, καί σημειώ-
στε, ότι στό διάστημα αυτό, ο Λαγκαρντέρ δέν έπέδωσε καθό-
λου νά έπικοινωνήση με τή γήρα του Νεβέρ, ούτε με έπιστολή,
ούτε με άλλο τρόπο... 'Ο Φαέντζα, ο όποιος ήταν άνθρωπος έ-
πιδέσιος καί τόν όποιον είχα στείλει στή Μαδρίτη γιά νά έπι-
τηρή τόν άρπαγα, έξαναγύρισε καί μου έκανε μία παράδοση ά-
ναφορά στήν όποία έπιστώ τό
προσοχή τής ύμετέρας Μεγαλει-
ότητας. Ο Λαγκαρντέρ, ο όποιος
στή Μαδρίτη όνομαζόταν ένδ
Λουδοβίκος, είχε άναλλάξει τήν
αίματώ του με μιά νέα κόρη
πού τού είχαν παραχωρήσει, αντί
άμοιθής, οι 'Ατσιγγανοί τής Λε-
όνης. 'Ο Λαγκαρντέρ με φοβό-
ταν... Με έννοιαθε πάντα επί τά
ίχνη του καί ήθελε έτσι νά με
νελάση... 'Η 'Ατσιγγανοπούλα
νύ ή άληθινή κόρη του Νεβέρ
μεγάλωσε από τότε κοντά του, έ-
ζούσε κοντά στούς 'Ατσιγγανούς
τής Λεόνης. Στήν αρχή δέν τό
πίστευα αυτό καί, γιά νά έξα-
κριθώσα αυτό, έκανα τό πρώτο
μου ταξίδι στή Μαδρίτη. 'Εκει
έξακριβώσα ότι ο Φαέντζα δέν
με είχε γελάσει. Βρήκα τούς 'Α-
τσιγγανούς στά φαράγγια του θ' ο-
ρους Μπαλαντόν καί είδα μετα-
ξύ τών τών κόρη του Νεβέρ. 'Ε-
λαβα τότε όλα μου τά μέτρα γιά
νά τήν άπαγάγω καί νά τήν έα-
ναφέρω στή Γαλλία. Ήταν πολύ
χαρούμενη με τήν ιδέα ότι θα
ζανάθλεπε με τή μητέρα της... Τό
θράδυ πού είχαμε όρίσει γιά τήν
άπαγωγή, οι άνθρωποι μου κ' έ-
γώ φάγαμε κάτω άπ' τή σκηνή
του άρχηγού τών 'Ατσιγγανών,
γιά νά μη προκαλέσουμε όπο-
σδήποτε ένοχλήσεις.

Μά μάς είχαν προδώσει κ' οι 'Ατσιγγανοί έβρισαν ναρκω-
τικό στό φαγητό μου. 'Ετσι, ένδ τρώγαμε, τά μάτια μας θόλω-
σαν έξαφνα, ο όπιος μας κυρίευσε άκατανίκητος καί, όταν γυ-
νήσαμε τήν άλλη μέρα τό πρωί, είμαστε έξοπλισμένοι στή γλόη,
ένάνω στό θουνό. Δέν ύπήρχαν γύρω μας πειά σκηνές καί οι
'Ατσιγγανοί τής Λεόνης είχαν έξαφανισθί.

Στή διήγησή του, ο Γκονζάγκα φροντίσε ώστε νά λέη τήν
άληθεια ώς προς τίς χρονολογίες καί τά μέρη πού διαβραχι-
αίστηκαν ή διάφορες σκηνές. 'Ετσι τό ψέμμα του είχε ως
πλαίσιο τήν άλήθεια.

'Ο αντιβασιλεύς έντωμαξού τόν άκουγε προσεχτικός καί
ψυχρός.

—Τί κρίμα νά χάσω αυτή τήν ευκαιρία, ύψηλότατε, έξα-
κολούθησε ο Γκονζάγκα. 'Αν πετύχαινα, πόσα δάκρυα θ' άπο-
φύγαμε από παρελθόν καί πόσα δυστυχίες πού μιάς χτυπού-
σήμερα... Δέν μιλάω γιά τό μέλλον... Αυτό άνηκει τό παρελ-
θόν. Καί τώρα, πριν έξακολουθήσω τή διήγησή μου, πρέπει νά
κάνω μία παρατήρηση πού έχει ή σημασία της. Στήν αρχή, ο
Λαγκαρντέρ αντικατέστησε τήν κόρη του Νεβέρ, γιά νά με ζε-
γλώσει στίς καταδιώξεις μου. Αυτό είνε φανερό. Σκόπευε ώ-
στόσο νά ζαναπαύη μία μέρα τήν κόρη του Νεβέρ γιά νά τήν
χρησιμοποίηση σύμφωνα με τίς φιλοδοξίες του. Μά έξαφνα άλ-
λαξε σχέδια. 'Ο ύψηλότατος θα καταλάβη αυτή τή μεταβολή με
δύο λόγια. 'Ο Λαγκαρντέρ έρωτεύθηκε τήν μικρή 'Ατσιγγάνα,
τήν όποία είχε αντικαταστήσει τήν κόρη του Νεβέρ. 'Από τό
στιγμή εκείνη, ή κόρη του Νεβέρ ήταν καταδικασμένη. 'Ο Λα-
γκαρντέρ ούτε τό είχε πειά στό νού του νά τήν έπιστρέψη στή
μητέρα της γιά νά πάρη λύτρα. 'Ο όρίζοντας είχε άπλωθί
μπροστά του: ο τολμηρός αυτός τυχοδιώκτης έκανε τ' όνειρο

'Ο αντιβασιλεύς ήταν άπορροφημένος από τίς σκέψεις του...

νά παρουσιάσει τη φίλη του, την 'Ατσιγγάνα, ως κόρη του Νεβέρ, νά την ανέβασε στο δουκικό θρόνο και νά γίνει κατόπιν σύζυγός της.

Ο αντιβασιλεύς αναταράχθηκε κάτω απ' τὰ σκεπασμάτα του και κάτι σαν δυσωρία ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό του. Ο Γκονζάγκας είχε πετύχει το σκοπό του. Τὰ τελευταία του μέμματα, σχετικώς μέ την αντικατάστασι της Αούγης από τὸ Λαγκαρνιέρ και γιὰ τὶς φιλοδοξίες τοῦ ἱππότου του, ἔπιασαν...

—Γιὰ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ βεβαιώθηκε, ἐξακολούθησε ὁ Γκονζάγκας, πρὸ τῆς ἀφίξεώς τοῦ Λαγκαρνιέρ στο Παρίσι. Τὸ πὸ περιεργο ὁμως εἶνε ὅτι ἡ ἀληθινή κόρη τοῦ Νεβέρ και ἡ ἀντικατστάτρια τῆς γνωρίζοντοσαν κι' ἀγαπιόντοσαν. Δὲν μποροῦν νὰ πιστέψω ὅτι ἡ δευτέρα ἦταν καλῆς πίστεως. Ὡστόσο, δὲν εἶνε κι' αὐτὸ ἀδύνατον. Ὁ Λαγκαρνιέρ εἶνε ἀρκετὰ ἐπιδεδίξιος και μπορεῖ ν' ἀφῆρε σ' αὐτὴ τὴν ὥραια κόρη ὅλη τῆς τὴν ἀγνότητα. Πάντως, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι σὴ Μαδρίτη εἶχε ἀπαγορεύσει σὴ φίλη του νὰ δέχεται τὴν πραγματικὴν κόρη τοῦ Νεβέρ, γιὰτι εἶχε τρόπος πολὺ ἐλαφροῦς. Ὅταν γνώρισα ἐγὼ τὴν κόρη τοῦ Νεβέρ και τῆς μίλησα γιὰ τὴν καταγωγὴ τῆς, τὸ φτωχὸ παιδί νόμιμος πρὸς κούρδισε τὴ δυστυχία τῆς. Βλέπω, Ὑψηλότατε, πὸς τὸ πρόσωπό σας ἀλλάζει ἔκφρασι. Ἀφῆστε με νὰ σας πῶ ὅτι ἡ καλῆ μας καρδιά ζωγραφίζεται πάλι σὴ μορφῆ σας... Ἀφῆτε με νὰ σας ἰκετεύσω νὰ μὸ πῆτε ποια συκοφαντικὴ φωνὴ σας ἔκαμε νὰ λημονήσετε μέσα σε μιά μερὰ τριάντα χρόνια τιμιὰς φιλίας;

—Κύριε πρίγκη, τὸν δέικομε ὁ αντιβασιλεύς μέ φωνὴ πού ἤθελε νὰ τὴν κἀναι αὐστηρῆ, μά και πὸν πρόβριδε τὴ συγκίνησι του, θὰ σας ἐπαναλάβω τὰ λόγια πὸς σας εἶπα και προηγουμένως: Ἀπολογηθῆτε και θὰ δῆτε ἂν εἶμαι φίλος σας.

—Μὸ γιὰτι με κατηγοροῦν; φώναξε ὁ Γκονζάγκας, προσποιούμενος ἑσφρική παραφορά. Πιστέψατε, Ὑψηλότατε, ὅτι αὐτὸ τὸ σπαθί, σκότωσε τὸ Νεβέρ, τὸν ἀδελφὸ μας;

—Ὡ! Ἀν τὸ πιστεύαυ αὐτὸ!... ψιθύρισε ὁ αντιβασιλεύς καπομφιάζοντας, ἐνὸ ὅλο του τὸ αἶμα ἀνέβασε στὰ μάγουλά του.

Ὁ Γκονζάγκας πήρε τὸ χέρι του διά τῆς βίας σχεδὸν και τὸ στήριξε ἐπάνω σὴν καρδιά του.

—Εὐχαριστῶ! εἶπε με δάκρυα στὰ μάτια. Ἀκούτε, Φίλιππε!... Εἶμαι σὴ θιθέσι σας, γιὰτι ἡ φωνὴ σας δὲν ἐνόησε με τὶς ἄλλες, γιὰ νὰ με κατηγορήσῃ ὡς ἄτιμο!

Μα σηκώθηκε ἄμεσως, σάν νὰ ντράπηκε γιὰ τὴ στάσι του αὐτή.

—Ἡ Ὑψηλότης σας ἂς με συγχωρήσει, εἶπε, προσπαθώντας νὰ χαμογελάσῃ. Δὲν θὰ ἐχαστῶ πειὰ κοντὰ τῆς. Ξερῶ ποιες εἶνε ἡ ἐναντιον μου κατηγορίες ἡ μάλλον τὶς ματεῖω. Ὁ ἄγῶν μου ἐναντιον τοῦ Λαγκαρνιέρ με πᾶρσενε σὸ πράξις πὸν ὁ νόμος τὶς ἀποδοκιμάζει. Θὰ ὑπερασιπτῶ τὸν ἐαυτὸ μου, ἂν ὁ νόμος θελήσει νὰ με χτυπήσῃ... Δὲν θέλω νὰ σας κούρσσω... Θα σας πῶ λίγα πράγματα ἄκόμα. Ἡ Ὑψηλότης σας θὰ θυμάται χωρὶς ἄλλο ἄκόμα, ποσο ἑσφριάσθηκε, ὅταν τὴν παρακάλεσα νὰ με στείλιη πρὸςθευτή σὴ Μαδρίτη. Τὸ ἔκανα αὐτό, γιὰτι ἤθελα νὰ ξαναγυρῶ σὴν Ἴσπανία μ' ἕναν ἐπίσημο τίτλο, ὁ ὅποιος θὰ ἔθετε σὴ θιθέσι μου τὴν ἀστυνομία τῆς Μαδρίτης. Και πραγματῶς, μέσα σὸ λίγες μερὲς ἀνακάλυψα τὸ σὸυλο τῆς κόρης τοῦ Νεβέρ, ἡ ὅπια εἶνε τὴρᾶ ἡ μόνη ἐλπίδα ἐνὸς μεγάλου οἴκου. Ὁ Λαγκαρνιέρ τὴν εἶχε ὀριστικὰ ἔγκαταλείψει... Τὴν εἶχε ἀφήσει νὰ κερδίζῃ τὸ ψωμί τῆς, χορειοντας σὶς ὀημῶσιες πλατείες. Τὸ σχέδιό μου εἶνε νὰ ἄρπάξω συγχρῶν τὶς δύο νέες και τὸν τυχοδιώκτη. Μά ὁ τυχοδιώκτης κι' ἡ φίλη του μὸ ξέφυγαν κι' ἔφερα μόνω στο Παρίσι τὴν Αούγῃ ντὲ Νεβέρ.

—Ἡ μάλλον αὐτὴν πὸν ἰσχυρίζεσθε πὸς εἶνε ἡ Αούγῃ ντὲ Νεβέρ.

—Αὐτὸ δὲν φτάνει.

—Ἐπιτρέψατέ μου νὰ πιστέψω τὸ ἀντίθετο. Μὴ νομίσετε πὸς ἔδρασά ἐπιπότασι. Σὰς εἶπα ὅτι ἐργάζομαι εἰκοσι χρόνια! Τὶ περισσότερο μάς χρειάζεται ἀπὸ τὴν παρουσιὰ τὸν δύο κοριθιῶν και τὸν ἀπατέως τους; Τους ἔχουμε και τοὺς τρεῖς. Βρίσκονται στο Παρίσι.

—Πὸν εἶνε ἡ νέα κόρη;

—Κοντὰ σὴ μητέρα τῆς, κοντὰ σὴν πριγκιπῆσισα σύζυγό μου.

—Καὶ τὰ χαρτιά που πιστοποιοῦν τὴ γέννησι τῆς; Σὰς προειδοποιῶ ὅτι ἐδῶ εἶνε ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος, κύριε πρίγκηπ!

—Γιὰτι, Ὑψηλότατε; ῥώτησε ὁ Γκονζάγκας, χαμογελῶντας

περήφανα. Νομίζετε πὸς πλαστογράφησα αὐτὰ τὰ χαρτιά; Βρίσκονται στα χέρια μου, κλεισιμένα σ' ἕνα ἀκατέλοο τριπλοσφραγισμένο, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀδικτικὴ σφραγιδὴ ἔγγυωνται γιὰ κάθε πλαστογράφου. Εἶμαι ἔτοιμος νὰ τὰ καταθέσω στα χέρια τῆς Ὑψηλότητός σας.

—Θὰ σας τὰ ζητήσουμε ἀπόψε! εἶπε ὁ αντιβασιλεύς.

—Εἶμαι ἔτοιμος! Μά, ἐπιτρέψατέ μου, νὰ συνεχίσω. Ἀπὸ τὸν κάρδ πὸν γύρισε στο Παρίσι ὁ Λαγκαρνιέρ μεταμορφῶ ὡς καιμποῦρη. Αὐτὴ ἡ καταραμένη μεταμόρφωσις ἀλλάξε τὸ ὄμοιο τὸν πραγματῶν. Ἐγὼ ὁ ἴδιος τὸν ἔμπασα στο σπίτι μου, νοικιάζοντάς του, ἀντὶ τεραστῶν ποσῶ, τὴ φωνά τὸ σκόλυ της. Μόλις χτὲς τὸ βράδυ φανερώθηκε στο περίπτερο μου και σκότωσε τοὺς δύο δυστυχιμένους μου φίλους Ἀλμπρετ και Ζυρόν.

—Ὡστε ὁ Λαγκαρνιέρ ἦταν μόνως ἐναντιον ὄλων σας;

—Ἐίχε μαζί του κι' ἄλλους τρεῖς, μεταξύ τὸν ὁποῖων ἦταν κι' ὁ μαρκήσιος Σαθερνὸ, ὁ ἐξᾶδελφός μου.

—Ὁ Σαθερνὸ! ἐναεῖτε ὁ αντιβασιλεύς κατάπληκτος.

—Ναί, τὸν εἶνε γνωρῖσι ὁ Λαγκαρνιέρ, ὅταν ἦμον πρὸςθευτῆς σὴ Μαδρίτη, ἀπάντησε ὁ Γκονζάγκας ὑποκριτικὰ. Ὁ φρεῖλο ἄκόμα ν' ἀναφέρω σὴν Ὑψηλότητά σας, ὅτι ζήτησα κι' ἐπέτυχα σὴμερὰ τὸ πρᾶν ἀπὸ τὸν κ. ντ' Ἀρζανσὸν ἕνα ἔνταλμα φυλακίσως τοῦ Σαθερνὸ.

—Καὶ οἱ δύο ἄλλοι;

—Οἱ δύο ἄλλοι συνελήφθησαν κι' αὐτοί. Εἶνε δύο τυχοδιώκται ἐπιφομάχοι, παλῶι σὸντροφοι τοῦ Λαγκαρνιέρ.

Ὁ ἀντιβασιλεύς κύτταξε τὸν Γκονζάγκας και φαίνονταν σάν νὰ ἤθελε νὰ ἐλιχωρήσῃ ὡς τὰ βᾶθη τῆς ψυχῆς του. Ὁ τελευταῖος ἔκανε ἕναν ἀγῶνα ἀπεγνωσιμένο. Μπαῖνοντας σὴν κρεββατοκάμαρῃ τοῦ ἀντιβασιλέως, περίμενε ἴσως νὰ συνιτησῃ κάποια ψυχροτάτα ἐκ μέρους του, μά δὲν περιμενε καθόλου αὐτὴ τὴν τρουερῆ και μακρὰ ἐξήγησι.

Ὁλ' αὐτὰ τὰ καταπληκτικὰ ψέματα τὰ εἶχε αὐτοσηγῆσαι: μέ σα σε λίγες στιγμῆς. Κι' ἔτσι, ὀχι μόνω παρουσιάζονταν ὄθια τοῦ ἴδιου του τοῦ ἡρωῖσμοῦ, μά κι' ἐξουθετέρωνε ἐκ τὸν προτέρων τὶς μαρτυρίες τὸν τριῶν μόνων προσώπων, πὸν θὰ μπορούσαν νὰ καταθέσουν ἐναντιον του: τοῦ Σαθερνὸ, τοῦ Κοκαριτάς και τοῦ Πασπουά.

Ὁ ἀντιβασιλεύς εἶχε ἀγαπήσει αὐτὸ τὸν ἀνθρώπο με ὄλη τὴν δύναμι τῆς ψυχῆς του: ἦταν ὁ νεανικὸς τὸν φίλος. Και ὁμως ἡ στάσι του τὴρᾶ δὲν ἦταν καθόλου εὐνοική γιὰ τὸν Γκονζάγκας: οἱ μυστικοὶ πρακτορες τοῦ ἀντιβασιλέως, πὸν τοῦ ἀνέφεραν τὰ πάντα. Ἐν ἄνως ἄλλος τοῦ ἔλεγε ὅσα τοῦ εἶπε ὁ Γκονζάγκας, ἴσως νὰ τὸν πιστεύει...

Ὁ ἀντιβασιλεύς εἶχε μέσα του τὸ ἀίσθημα τῆς δικαιοσύνης και σ' αὐτὴ τὴν περιστάσι εἶχε ἐναθερῆ ὄλη τὴν πριγκιπική εὐγένεια τοῦ χαρακτῆρος του, ἐξ αἰτίας τῆς θλιβερῆς ἀναμνήσις τοῦ Νεβέρ, πὸν πλανιόνταν πᾶνω ἀπ' αὐτὴ τὴν ὕπθεσι. Ἐπρεπε νὰ τιμωρηθῇ ὀριστικὰ ὁ δολοφῶν ὁ Νεβέρ, τὸν ὁποῖο ὁ Φίλιππος εἶχε ἀγαπήσει σάν ἀδελφὸ του. Ἐπρεπε νὰ ξαναβάσῃ τὸ νόμο τῆς και τῆ θῆσι τῆς σὴν διατυχιμένην κόρη τοῦ Νεβέρ.

Ὁ ἀντιβασιλεύς προσπαθοῦσε νὰ δώσῃ πιστι στὰ λόγια τοῦ Γκονζάγκας. Μά δὲν μπορούσε. Δὲν ἤθελε νὰ νοιώσῃ ποτὲ τύψεις συνειδησιγῆς γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα.

—Φίλιππε, εἶπε τὸ Γκονζάγκας, ἐπειτ' ἀπὸ ἀρκετῆς ὄρας σιωπῆ, με κάποιο διαταγῶ. Ὁ Θεὸς μου μάρτυς, ἂν δὲν θέλω νὰ διατηρήσω σὸ σῆνα τὸ φίλο πὸν εἶπα ἄλλωτε... Θέλω μιλῶσι νὰ πιστέψω πὸς ἡ συκοφαντὰ ὄργιας ἐναντιον σου, γιὰτι ὑπάρχουν πολλοὶ ἀνθρώποι πὸν εἶνε ζηλεύοντες...

—Αὐτὸ ὀφείλεται σὴν ἐνόμια, πὸν μὸν δεῖχνη ἡ Ὑψηλότης σας. Ὅσο γιὰ τὶς συκοφαντίες, μπορεῖτε νὰ ἐξακριβώσετε και μόνως σας ἂν εἶνε ἀληθινῆς. Ὁ Λαγκαρνιέρ εἶνε σὸν χέρι τῆς δικαιοσύνης σας, ἡ δύο νέες κόρες βρίσκονται κοντὰ σὴν πριγκιπῆσισα σύζυγό μου... Ἐγὼ τὰ πιστοποιητικὰ τῆς γεννήσις τῆς Αούγῆς. Εἶστε ὁ ἀρχηγός τοῦ Κράτους. Μὲ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, ἡ ἀποκάλυψις τῆς ἀληθείας εἶνε πολὺ εὐκόλη.

—Ἡ ἀλθέσια θ' ἀποκαλυφθῇ πραγματῶ! εἶπε ὁ ἀντιβασιλεύς. Ἐγὼ ὁ ἴδιος θὰ προεδρεύσω ἀπόψε στο οἰκογενειακὸ συμβούλιο...

Ὁ Γκονζάγκας τοῦ ἄρπαξε και τὰ δύο χέρια με δίαχυσι.

(Ἀκολουθεῖ)

